

[Justitsministeren.]

Statsadvokat Thomsen blev nu opmærksom paa en Meddelelse i Bladene om, at den lokale Afdeling af L. S. havde lejet Terndrup Kro til Demonstrationsmøde den Dag, Domsforhandlingen skulde finde Sted, for efter Domsforhandlingen, som man ventede vilde være tilendebragt samme Dag, at hylde den eventuelt domfældte, en lige saa demokratisk som tiltalende Opfattelse af Retsvæsenets Formaal. Det var denne Meddelelse, der fik Statsadvokat Thomsen til at rejse Spørgsmaalet om, hvorvidt Domsmændene var inhabile. Han siger herom i sin Erklæring:

„Derved opstod den Tanke hos mig, hvor overordentlig uheldigt det vilde være for Rettens og hele Domsmandsinstitutionens Anseelse, hvis det bagefter kunde oplyses, at en eller maaske endog begge Domsmænd havde været Medlemmer af den indbydende Organisations Bestyrelse eller paa anden Maade stod som Medindbyder eller bevisligt forud havde givet Løfte om at deltage i Demonstrationen til Gunst for tiltalte. Ansvar for en saadan Skandale, der kunde rejse Spørgsmaalet om Kassation af Dommen, vilde jeg ikke paa nogen Maade paatage mig, saa meget mere som Sagen slet ikke var min og jeg stod ganske ukendt over for Forholdene i og omkring Terndrup.“

Statsadvokat Thomsen erklærer videre, at han derfor telefonerede til Rigsadvokatens Medhjælper, Statsadvokat Schlegel, og talte med ham om Sagen, og under denne Samtale blev ogsaa det Spørgsmaal rejst, om en Domsmænd maatte siges at være inhabil, hvis han havde overværet det Møde i Terndruplund, hvor Sehested fremsatte sine injurierende Udtalelser — eller i hvert Fald en Brøkdæl af disse, for han fortsætter jo stadig væk.

Til Forstaaelse af Statsadvokat Thomsens citerede Betæneligheder maa jeg sige et Par Ord om Retsplejelovens Regler om Domsmænds Inhabilitet.

Retsplejelovens § 66 siger, at der for Domsmænd gælder samme Forskrifter som for Dommere, hvilken Grundsætning jeg vilde ønske, at de paagældende Tjenestemænd vilde have haft endnu mere levende for Øje, end Tilfældet har været her, hvor Teorien har været eet og Praksis noget ganske andet.

I Retsplejelovens § 60 nævnes derefter en Række Tilfælde, hvor Dommeren skal vige sit Sæde: Slægtskab, Svogerskab, Interesse i Sagens Udfald m. m. Men intet

af de nævnte Tilfælde i Retsplejelovens § 60 har haft Betydning i den foreliggende Sag.

Men dernæst hedder det i Retsplejelovens § 62, at enhver af Parterne kan fremsætte Indsigelse imod, at en Dommer beklæder Retten, naar andre Omstændigheder foreligger, som kan vække Tvivl om hans fuldstændige Upartiskhed; vil Parterne gøre en saadan Indsigelse gældende, skal den fremsættes over for Retten, som derefter træffer Afgørelse ved Kendelse. Domsmændene deltager ikke selv i den Slags Afgørelser, og det vil altsaa, naar der rejses Indsigelse mod en Domsmands Habilitet, blive den juridiske Dommer, der alene kommer til at afgøre dette Spørgsmaal.

Nu vil Statsadvokat Thomsen i sine Erklæringer hævde, at hvis det Tilfælde havde foreligget, at en Domsmænd som Medlem af Bestyrelsen for den lokale L.S. eller paa anden Maade forud for Domsforhandlingen have indbudt til et Møde med det Formaal straks efter Domsforhandlingen at fejre den tiltalte, saa havde det været Anklagemyndighedens Pligt baade af Hensyn til Rettens Værdighed og til den Sag, der skulde paadømmes, at nedlægge Paastand paa, at denne Domsmænd skulde vige sit Sæde. Det følger endvidere af almindelige Retsplejeprincipper og hævdes bl. a. af afdøde Professor Munch-Petersen, at en Dommer bør vige sit Sæde, naar han har overværet selve den Begivenhed, som danner Sagens Genstand. Dommeren skal have sit Kendskab til Sagen fra det, som fremkommer under Domsforhandlingen, og som begge Parter har haft Lejlighed til at udtale sig om. Har han f. Eks. som Vidne overværet den Begivenhed, der er Sagens Genstand, vil hans Indtryk herfra let overskygge, hvad der kommer frem under Domsforhandlingen, herunder andre Vidners Forklaring, og Sagen vil kunne paadømmes paa urigtigt Grundlag.

Det skulde altsaa i og for sig være berettiget efter dansk Ret at rejse Spørgsmaal om en Domsmænds Inhabilitet, hvis han havde overværet det Møde i Terndruplund, hvor de injurierende Udtalelser, der var Sagens Genstand, blev fremsat. Men det maatte da til Gengæld betones, at det var komplet ligegyldigt, om Domsmændene i øvrigt var L. S. og havde overværet samtlige andre L. S. Møder her i Landet, naar blot han ikke havde været med til Mødet i Terndrup, og at han, hvis han havde overværet dette Møde, var lige inhabil, hvad enten han havde været der